

09.06.2014

Ryj/3

§ 107

Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Päätös

Konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi Oy Gardenia-helsinki Ab:n tilannekatsauksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 17 k., JulkL 24 § 1 mom 20 k.)
- 2 Suomen Ympäristökasvatuksen Seura ry ym. kirje 4.4.2014
- 3 Opetusviraston lausunto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Konsernijaosto päätti 10.3.2014 esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallituksen 26.4.2011 § 431 hyväksymää omistajapoliittista linjausta Oy Gardenia-Helsinki Ab:n osalta muutetaan seuraavasti: Nykyinen linjaus: 1 = Pidetään nykyisellään, uusi linjaus: 6 = Purkaminen.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa kiinteistövirastoa yhteistyössä kaupunginkanslian ja muiden tarvittavien tahojen kanssa laatimaan pikaisesti selvityksen Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab:n hallitsemalla tontilla (36197/1) olevien rakennusten käyttömahdollisuuksista siinä tilanteessa, että Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toiminta kiinteistöllä mahdollisesti lakkaa.

Konsernijaosto edellyttää, että myynti- ja alasajovaihtoehtojen yhteydessä selvitetään kaikki kaupungille koituvat kiinteistötaloudelliset kustannusvaikutukset. Niitä verrataan kaupungin kokonaisedun kannalta myös vaihtoehtoon, jossa yhtiön taloutta tasapainotetaan

lisätuella opetusviraston luontokouluhankinnoille ja/tai lisäämällä muiden hallintokuntien ostoja.

Kiinteistöviraston tilakeskus on kaupunginhallituksen em. kehotuksen mukaisesti selvittänyt kiinteistön käyttömahdollisuuksia. Selvitys on liitteenä 1.

Selvityksen mukaan kaupungin oman käytön löytäminen kiinteistölle on epätodennäköistä. Todennäköisin vaihtoehto on myynti kaupungin ulkopuoliselle. Kiinteistövirasto katsoo, että mikäli Oy Gardenia-Helsinki Ab:stä luovutaan, tulisi yhdessä Helsingin yliopiston kanssa tarkastella myös muiden Viikin kohteiden yhteisomistukset.

Helsingin yliopisto on toukokuussa ehdottanut rakennus- ja ympäristötointa johtavalle apulaiskaupunginjohtajalle, että Oy Gardenia-Helsinki Ab:n tilannetta ja yhtiön mahdollista uudelleen konseptointia käsiteltäisiin Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhteistyöneuvottelukunnassa 10.6.2014, ja että neuvottelukunta voisi asettaa työryhmän asiaa varten.

Helsingin yliopiston ehdotuksen mukaisesti asia otetaan esille Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhteistyöneuvottelukunnassa 10.6.2014.

Esittelijä toteaa, että päätöksiä Oy Gardenia-Helsinki Ab:n tulevaisuudesta ei ole tarkoituksenmukaista tehdä ennen kuin yhtiön tilannetta on selvitetty erikseen asetettavassa työryhmässä yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa.

Kaupunginkanslia on pyytänyt opetusvirastolta, rakennusvirastolta ja ympäristökeskukselta lausuntoa hallintokuntien mahdollisuuksista ostaa palveluja Oy Gardenia-Helsinki Ab:ltä sekä näkemyksistä yhtiön talouden tasapainottamiseksi. Oy Gardenia-Helsinki Ab on osaltaan selvittänyt mahdollisuuksia lisätä hallintokuntien ostoja yhtiöltä. Selvitystyö jatkuu edelleen.

Em. perusteella johtopäätöksiä yhtiön tilanteesta voidaan tehdä vasta syksyllä 2014.

Vielä esittelijä toteaa, että Suomen Ympäristökasvatuksen Seura ry ja Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry ovat lähestyneet kaupunkia 4.4.2014 päivätyllä kirjeellä, ja vetoavat Gardenian luontokoulutoiminnan säilyttämiseksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

09.06.2014

Ryj/3

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 17 k., JulkL 24 § 1 mom 20 k.)
- 2 Suomen Ympäristökasvatuksen Seura ry ym. kirje 4.4.2014
- 3 Opetusviraston lausunto

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Ympäristökeskus 28.5.2014

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Gardenian rakentamisen taustalla oli alun perin 1990-luvulla kaksi hanketta. Edesmenneen kaupunginpuutarhuri Pekka Jyrängön ideana oli rakentaa Viikkiin itäisiä kaupunginosia palvelemaan Töölönlahden talvipuutarhaa täydentävä talvipuutarha. Toisaalta ympäristökeskus suunnitteli Vanhankaupunginkoskelle kestävää elämäntapaa edistävä ympäristövalistuskeskusta ja luontokoulua. Suunnittelun edetessä rakennusvirasto ja ympäristökeskus päättivät yhdistää nämä hankkeet selvien synergiaetujen takia ja myös siksi, että paikka soveltuisi myös viherneuvonnalle, johon oli tarvetta.

Perustamissuunnitelmassa rakennusvirasto ja ympäristökeskus sitoutuivat tilaamaan Gardenialta viher- ja ympäristöneuvontapalveluita ja opetusvirasto puolestaan sitoutui tilaamaan luontokoulupalvelua. Edellä mainittujen virastojen toiveet huomioitiin Gardenian tiloja ja toimintaa suunniteltaessa ja virastojen palvelutilaukset muodostivat keskeisen perustan myös Gardenian taloudelle. Kun vielä korkeiden rakentamiskustannusten takia korkeisiin vuokriin saatiin huojennusta luotiin pohja Gardenian toiminnalle vuosiksi eteenpäin. Taloudelliset vaikeudet alkoivat erityisesti opetusviraston alkaessa vähentää tilauksiaan ja vuokrien kohotessa. On selvää, että pelkästään luontokoulun ja ympäristöneuvonnan kannalta olisi taloudellisesti järkevää siirtää toiminnot Viikkiin halvempiin tiloihin. Sellaisenaan ne eivät ole sidoksissa välttämättä talvipuutarhaan.

Ympäristökeskus yhtyy tilakeskuksen näkemykseen, että ulkopuolisen ostajan löytäminen on hyvin epätodennäköistä ja vuokraaminen nykyisellä vuokratasolla subventoimatta sitä on vaikeaa.

Ympäristökeskus pitää Gardenian toiminnan jatkumista ja edelleen kehittämistä hyvin tärkeänä. Ympäristökeskus on valmis nostamaan tilauksiaan tasolle, joka vallitsi Gardeniaa perustettaessa eli n. 40.000 euroon. Tällä ei kuitenkaan olisi yksistään tietenkään ratkaisevaa merkitystä Gardenian talousvaikeuksien kannalta. Ympäristökeskuksen mielestä muidenkin virastojen tulisi kyetä palaamaan siihen tilauspohjaan, mikä oli Gardenian alkuvuosina ja josta sovittiin.

Yhtenä vaihtoehtona ympäristökeskus esittää, että Gardenian omistus pohjaa laajennetaan ja sitä kautta lisätään paikan houkuttelevuutta. Omistus pohjan laajentaminen voisi myös vahvistaa Gardenian asemaa korkealaatuisena viheralan näyttely- esittely ja myyntikeskuksena. Ravintolatoiminnan laajentamista osin kasvihuoneeseen ja kasvihuoneesta avautuvalle terassille voisi tarkemmin selvittää. Rajoittavaksi tässä voi tulla kuitenkin mm. keittiökapasiteetin riittämättömyys. Myös myyntitoimintaa voisi laajentaa ja monipuolistaa nykyisestä. Parhaimmillaan Gardenia voisi houkutella ekologisesta elämäntavasta ja viherasioista kiinnostuneita kaupunkilaisia hakemaan innostusta, elämyksiä sekä käyttämään ravintolapalveluita ja tekemään hankintoja myös iltaisin ja viikonloppuisin. Tällä hetkellä ravintola palvelee lähinnä työpaikkaruokalana. Yliopisto voisi tuoda lisää näkyvyyttä Gardenialle entistä aktiivisemmalla tieteen popularisoinnilla esimerkiksi yleistilaisuuksien ja kurssien muodossa. Yliopiston mahdollisuudet käyttää Gardeniaa ovat toistaiseksi jääneet idea-asteelle.

Ympäristökeskuksen mielestä Gardenialla on sijaintinsa, arkkitehtuurinsa ja yhä ajankohtaisemman sisältönsä vuoksi huomattavaa kehittämispotentiaalia. Tarvitaan uusia ideoita ja uusia yhteistyökumppaneita toiminnan kehittämiseksi. Kytkös ympäröivään luontoalueeseen voisi olla vahvempi. Myös markkinointia ja opasteita tulisi lisätä. Markkinointia ovat tähän saakka rajoittaneet käytettävissä olevat määrärahat. Kaupungin pitäisi myös sallia paremmat opasteet kadun varsille. Tähän ei yrityksistä huolimatta ole saatu lupaa.

Lupaavalta tuntuu ajatus siitä, että Gardenia hyväksyttäisiin kaupungin palvelutarjoajaksi palveluseteliasioissa, jolloin palveluita voitaisiin tarjota palvelutalojen vanhuksille.

Gardenialla on keskeinen rooli ympäristökasvatuspalveluiden tarjoajana Helsingissä. Erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntämistä pidetään yhä tärkeämpänä keinona sekä koulujen että päiväkotien opetuksen kehittämisessä. Gardenian yhteydessä toimivalla luontokoululla on erityisesti luontokoulukäyttöön suunnitellut sisätilat ja varsinaisena luokahuoneena toimii upea Viikki-Vanhankaupunginlahden luontoalue. Ympäristökeskus pitää erittäin

tärkeänä, että Gardenian suosittu luontokoulutoiminta jatkuu ja helsinkiläiset lapset ja nuoret saavat tilaisuuden tutustua arvokkaaseen lähiluontoonsa.

Lisätiedot

Kaisa Pajanen, johtava ympäristökasvattaja, puhelin: +358 9 310 31521
kaisa.pajanen(a)hel.fi

Rakennusvirasto Kaupungininsinööri 27.5.2014

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Rakennusvirasto on tehnyt yhteistyötä Oy Gardenia-Helsinki Ab:n kanssa yhtiön perustamisesta lähtien. Rakennusvirasto on tilannut yhtiöltä viherneuvontaa, ympäristökasvatustyötä sekä viheralan esitteiden ja tapahtumien valmistelutyötä. Vuotuisen tilauksen arvo on ollut viime vuosina yhteensä 68 000 euroa (ALV 0%). Rakennusviraston kannalta yhteistyö on ollut toimivaa ja asiantuntijuus ja saatujen palveluiden laatu on ollut hyvä.

Tilaukset on rahoitettu katu- ja viheralueiden ylläpitoon varatuista määrärahoista Rakennusviraston ei ole mahdollista lisätä palvelutilauksia yhtiöltä tehtävävastuiden lisääntymisestä ja kustannustason noususta johtuvan talouden kiristymisen vuoksi. Lisärahoituksen osoittaminen Oy Gardenia-Helsinki Ab:ltä tilattaviin palveluhankintoihin edellyttäisi katu- ja viheralueiden ylläpidon muiden tehtävien rahoituksen vähentämistä.

Lisätiedot

Antti Hietala, osastopäällikkö, puhelin: 310 38236
antti.hietala(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 10.03.2014 § 47

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Päätös

Konsernijaosto päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallituksen 26.4.2011 § 431 hyväksymää omistajapoliittista linjausta Oy Gardenia-Helsinki Ab:n osalta muutetaan seuraavasti: Nykyinen linjaus: 1 = Pidetään nykyisellään, uusi linjaus: 6 = Purkaminen.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa kiinteistövirastoa yhteistyössä kaupunginkanslian ja muiden tarvittavien tahojen kanssa laatimaan pikaisesti selvityksen Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus

Fastighets Ab:n hallitsemalla tontilla (36197/1) olevien rakennusten käyttömahdollisuuksista siinä tilanteessa, että Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toiminta kiinteistöllä mahdollisesti lakkaa.

Konsernijaosto edellyttää, että myynti- ja alasajovaihtoehtojen yhteydessä selvitetään kaikki kaupungille koituvat kiinteistotaloudelliset kustannusvaikutukset. Niitä verrataan kaupungin kokonaisedun kannalta myös vaihtoehtoon, jossa yhtiön taloutta tasapainotetaan lisätuella opetusviraston luontokouluhankinnoille ja/tai lisäämällä muiden hallintokuntien ostoja.

Käsittely

10.03.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään päätösesitykseen: Konsernijaosto edellyttää, että myynti- ja alasajovaihtoehtojen yhteydessä selvitetään kaikki kaupungille koituvat kiinteistotaloudelliset kustannusvaikutukset. Niitä verrataan kaupungin kokonaisedun kannalta myös vaihtoehtoon, jossa yhtiön taloutta tasapainotetaan lisätuella opetusviraston luontokouluhankinnoille ja/tai lisäämällä muiden hallintokuntien ostoja.

Kannattaja: Tarja Tenkula

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään päätösesitykseen: Konsernijaosto edellyttää, että myynti- ja alasajovaihtoehtojen yhteydessä selvitetään kaikki kaupungille koituvat kiinteistotaloudelliset kustannusvaikutukset. Niitä verrataan kaupungin kokonaisedun kannalta myös vaihtoehtoon, jossa yhtiön taloutta tasapainotetaan lisätuella opetusviraston luontokouluhankinnoille ja/tai lisäämällä muiden hallintokuntien ostoja.

Jaa-äännet: 4

Jussi Halla-aho, Lasse Männistö, Laura Rissanen, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 5

Jussi Chydenius, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Tarja Tenkula, Pilvi Torsti

Tyhjä: 0

Poissa: 0

09.06.2014

Ryj/3

Äänin 5 - 4 konsernijaosto hyväksyi jäsen Rantasen vastaehdotuksen.

24.02.2014 Pöydälle

10.02.2014 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi